

Vplyv kompostovania na klímu

Po energetike, priemysle a poľnohospodárstve je odpadové hospodárstvo (odpady a nakladanie s nimi) štvrtým najväčším zdrojom skleníkových plynov v Európskej únii. Podľa údajov z roku 2004 bolo v odpadovom hospodárstve vyprodukovaných celkom 109 Mt skleníkových plynov. Hlavným zdrojom emisií sú práve skládky odpadov.

Hlavným zdrojom skleníkových plynov vznikajúcich na skládkach odpadov je biologický rozložiteľný odpad. Jeho rozkladom pri anaeróbných podmienkach, vzniká skládkový plyn. V SR sa ročne uloží na skládky odpadov cca 1 296 347 ton komunálnych odpadov. Z nich môže vzniknúť 129,6 mil. až 388,9 mil. m³ skládkového plynu. Jeho hlavnými zložkami sú metán (30 až 70 % obj.), oxid uhličitý (15 až 60 % obj.) a dusík (0,2 až 4 % obj.).

Metán (CH₄) je odborníkmi považovaný za jeden z hlavných atmosférických stopových plynov zodpovedných za rozšírenie problému antropogénneho skleníkového efektu. Je zistené, že v globálnej škále prispieva metán k tomuto efektu približne 15 %. Metán je z hľadiska globálneho otepľovania 22 až 25 násobne účinnejší ako hlavný skleníkový plyn oxid uhličitý (CO₂) (tzn., že 1 tona metánu má účinok ako 25 ton oxidu uhličitého). Narastajúce koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére indikujú narastanie globálneho teplotného priemeru, čo môže viesť k potenciálnej katastrofickej klimateckej premene. Metán je navyše vysoko výbušný, čo zvyšuje jeho nebezpečnosť.

Z celkovej hmotnosti komunálnych odpadov, ktoré sa v súčasnosti ukladajú v SR na skládky odpadov alebo spaľujú v spaľovniach odpadov, sa dá využiť kompostovaním 35 až 70 %.

Kompostovanie biologických odpadov je považované odborníkmi za jeden z účinných prostriedkov znižovania produkcie CO₂ pri ľudskej činnosti a tým aj za prostriedok v boji proti globálnemu otepľovaniu.

Znižovanie spočíva hlavne:

- v úsporách za neuloženie biologických odpadov na skládkach odpadov, kde sa tvorí jeho rozkladom metán,
- znížením dopravy od pôvodcov odpadu na skládky odpadov,
- sekvestráciou uhlíka do pôdy.

Kompostovanie biologických odpadov v mieste ich vzniku je v tomto smere najúčinnnejšie. Preto je potrebná snaha propagovať hlavne domáce a komunitné kompostovanie, pri ktorom odpadá doprava biologického odpadu a výrazne sa zjednodušuje využitie vyrobeného kompostu.

Potenciál úspor CO₂ kompostovaním pri mieste vzniku biologického odpadu je v SR veľký. Ukážeme si to na príklade kompostovania:

Domáce kompostovanie sa môže prevádzkovať takmer v každom rodinnom dome a záhrade. V SR žije cca 2,67 mil. obyvateľov v 820 tisíc rodinných domoch. Ak by len 40 % týchto domácností správne kompostovalo (to bol cieľ

do roku 2013 vyplývajúci zo Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov SR) všetky svoje biologické odpady, ušetrilo by sa cca 280 tisíc ton CO₂ ročne.

Zdroj: www.priateliazeme.sk